

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Episcopo Cremonensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

& sua necnon & generalis Capituli propter inobedientiam, rebellionem, & contumaciam manifestam, ac causas alias excommunicationis vinculo innodantes, & deponentes à regimine prioratus, sigilla ejusdem G. pariter & conventus ejusdem monasterij condemnando, & omnes complices suos pari excommunicationis sententia involvendo nisi infra septem dies à presumptione hujusmodi non resipiscerent & regulariter emendarent. Et ne ipsius monasterij negotia deperirent, dilectum filium W. Cluniensem Priorum praefecerunt eidem, ipsius sibi administratione concessa. Ne igitur tanta presumptionis excessus remaneant incorrecti, discretioni vestrae per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus ad locum ipsum personaliter accedentes, & inquisita super ius plenius & cognita veritate, si rem inventeris ita esse, prolatam in sepedictum G. depositionis sententiam à regimine prioratus auctoritate apostolica confirmantes, & approbantes nihilominus quod de substitutione Prioris & sigillorum damnatione per prefatos diffinidores est factum, excommunicationis sententiam in præfatum G. ac ejus complices promulgatam faciat appellazione postposita usque ad satisfactionem condignam firmiter observari, contradictores quoilibet aut rebelles, sive monachi vel Clerici fuerint, sive laici, per censuram ecclesiasticam sublato cuiuslibet contradictionis & appellationis obstaculo compescendo. Et quoniam audivimus præfatum Gaufridum multas sibi pecunias congregasse, volumus nihilominus & mandamus quatenus ad resignationem earum per distinctionem ecclesiasticam appellacione remota compellatis eundem, facientes ipsas pecunias in solutionem debitorum converti vel in aliam utilitatem monasterij memorati. Eos vero quos excommunicatos constiterit temere celebrasse divina pena canonica percellatis. Testes autem qui fuerint nominati &c. usque subtraxerint, per censuram eandem appellatione cessante cogatis veritati testimonium prohibere. Nullis litteris veritati & justitia prejudicantibus à sede apostolica impetratis. Quod si non omnes &c. duo vestrum &c. Datum Signia 1 v. Kal. Iulij, pontificatus nostri anno decimoquinto.

*ASTORICENSI EPISCOPO
& Palentinensis electo.*

C Vm decisæ in nostra præfentia quæcætiones pati non valeant recidiyam, qua interdum gravius litigantes affligit, discretioni vestrae per apostolica scripta possum mandamus quatinus venerabili fratri nolito Legionensi Episcopo & dilecto filio Abbatii sancti Facundi Legionensis dicto, quorum causam super burgo & cauto Ecclesiis interdicto & rebus aliis venerabilibus fratribus nostris Overensi & Burgeni Episcopis & coniunctibus eorum duximus committendam, peremptoriū terminum præfigatis quo per se vel procuratores idoneos nostro se conspectui repræsentent, causam eandem in nostra præfentia tractatur. Quod si forsan lis jam contestata extit coram ipsis, vos eodem auctoritate nostra diligenter monere curetis ut in causa juxta primi mandati nostri tenorem utque ad diffinitivam sententiam ratione prævia procedentes, ipsam ad nos sufficienter instruc tam remittant, præfigentes partibus terminum quo compareant coram nobis iustam auctore Domino sententiam receptore. Datum Signia 11. Kal. Auguſti, pontificatus nostri anno decimoquinto.

EPISCOPO CREMONENSI.

S I cocci & claudi ac debiles ad noptias filij summi patris intrare non solùm invitandi sunt, sed etiam compellendi, multò fortius illi qui ad illas properant per se ipsos, repellendi non sunt illatenus ab eisdem. Hæc utique attendentes, cum olim dilectus filius Bernardus Primus & socij ejus, qui super haeresis criminè fuerant infamati, ad magisterium sacrofæcie Romanæ Ecclesiæ configiſſent, proponentes se fore paratos nostræ correctionis disciplinam recipere humiliiter ac devote, fidem eorum examinavimus diligenter, ac demum investigavimus perspicaciter propositum eorum; & sic ordinatis prudenter quæ super iis vidimus ordinanda, utrumque fecimus apostolicis litteris comprehendi, ut essent illis in testimonium, ne quis eos calumniaretur de cetero sine causa, sub protectione beati Petri & nostra suscipientes eodem in fide catholica & devotione apostolica persistentes. Cum igitur membra capiti & partes debeat congruere toti, fraternitatem tuam monemus & exhortamur attenitus, per apostolica scripta mandantes quatenus habens eos propensius commendatos, ipsis tamquam

viris fidelibus & verè catholicis impendas
consilium & auxilium & favorem secundum
præscriptam formam in domo Domini
ambulantibus cum consensu. Datum
Signia Kal. Augusti, pontificatus nostri
anno quintodecimo.

VNIVERSIS ABBATIBVS in generali Cisterciensi Capitulo constitutis.

Eps. 147.
De libera pra-
dicatione ver-
bi Domini Prus-
sia. p. 12. sp. 11.

Dilecti filii Christianus, Philippus; ac eorum socij vestri ordinis fratres adverentes eos appellari beatos qui seminant super aquas, & eos qui frumentum abscondunt in propriis maledici, faciente illo qui ubi vult spirat, & nemo seit unde veniat aut quò vadat, olim de nostra licentia incepérunt seminarie in partibus Prussiae verbum Dei, ut eundo & flendo mittentes semina sua, demum possent cum exultatione venire portantes manipulos suos, confisi quòd ille qui venit salvum facere quod perierat, in inferiores partes terræ descendens ut hominem ad regna caelestia revocaret, qui omni creaturæ suum jussit evangelium prædicari, sicut per Prophetam promiserat, in virtute multa evangelizantibus daret verbum, & ora in portis filia Sion laudantium adimpleret. Benedictus autem Deus, qui sperantes in sua misericordia non relinquens, speciosos fecit pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bona, & expandens manus suas ad populum non credentem, non solùm usque in Idumæam, verùm etiam usque in Prussiam suum calciamentum extendit, dans gratiam fratribus memoratis ut sint ministri Christi Iesu in gentibus, sanctificantes evangelium Dei, ut fiat oblatio gentium accepta & sanctificata in spiritu sancto. Sicut enim comperimus veridica relatione multorum, Dominus eisdem fratribus aperuit ostium, ita ut per ministerium eorundem intelligentibus qui non audierant & videntibus quibus non fuerat nuntiatum, multi ad agnitionem pervenerint veritatis. Licet autem eorum opera de ipsis perhibeant testimonium, quia tamen vos eos, sicut acceperimus, akephalos reputatis, quidam vestri ordinis fratres in illis partibus constituti eisdem in hospitiis & aliis debita humanitatis solertia non impendunt, quinimmo adeo verbis exasperatis eosdem ut propter increpationes vestras multiplices nonnulli eorum dicantur ab illic partibus abscessisse. Volentes igitur juxta pastoralis officij debitum eam in iis adhibere cautelam ut nec sub specie prædictum valeant subintrare girovagi aut fi-

dei subversores, nec propter suspicionem hujusmodi evangelio Dei offendiculum præbeatur, venerabili fratri nostro Gnesnensi Archiepiscopo, de cuius discretione fiduciam gerimus pleniorē, nostris damus litteris in mandatis ut non subito credens omni spiritui, sed probans spiritus si ex Deo lunt, eos quos noverit esse idoneos ad prædicandum gentibus verbum Dei & ad id studio vera caritatis inducētos, vobis & vestri ordinis fratribus alisque fidelibus Christi constitutis per Pomeraniam & Poloniā recommendet & suarum muniat testimonio literarum. Quocirca universitati vestrae per apostolica scripta mandamus quatenus eos quos prefatus Archiepiscopus vobis per litteras suas duxerit commendandos non impediatis ulla tenus vel ab aliis ordinis vestri fratribus permitatis aliquatenus impediri quòd minus in evangelij predicatione procedant; ut baljulantibus ipsis, currat velociter sermo ejus qui emittit eloquium suum terræ. Datum Signia iv. Idus Augusti, pontificatus nostri anno decimo quinto.

In eundem fere modum scriptum est super hoc monachis Cisterciensis ordinis per Poloniā & Pomeraniam constitutis. Scriptum est super hoc Gnesnensi Archiepiscopo.

NOBILIBVS VIRIS DVCIBVS Polonia & Pomeranie.

Licet teste Apostolo impossibile sit Eps. 148.
Deo sine fide placere, ad placendum
tamen ei fides sola non sufficit, sed caritas
est præcipue necessaria; de qua idem testatur
Apostolus quòd si quis linguis hominum & angelorum loquatur, et si habeat
omnem fidem ita ut montes transferat, &
in cibos pauperum omnes suas distribuat
facultates, caritatem autem non habeat,
ei penitus nihil prosit. Cum autem hæc
exercenda sit sollicitè circa omnes, ut po-
te mandatum Domini latum nimis, quod
etiam ad inimicos extenditur, circa eos
tamen qui nuper reliquo gentilitatis erro-
re ad cognitionem veritatis, quæ Christus
est, pervenerunt, eò debet propensius
exerceri quòd facilius retro aspicerent in-
humanè tractati. Hoc utique quidam ves-
trum, sicut acceperimus, minimè attenden-
tes, & querentes quæ fūs sunt, non quæ
Christi, quām citò intelligunt aliquos e
gentilibus per Prussiam constitutis novæ
regenerationis gratiam suscepisse, statim
oneribus eos servilibus aggravant, & ve-
nientes ad Christianæ fidei libertatem de-
terioris conditionis efficiunt quām essent

PPP iii